

Handläggare
JHDatum
2025-11-04Diarienummer
KN2025/01465Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar från Hyresgästföreningen

Genomförande av delar av det omarbetade energieffektivitetsdirektivet

Hyresgästföreningen vill ta tillfället i akt och lämna synpunkter på promemorian *Genomförande av delar av det omarbetade energieffektivitetsdirektivet (KN 2025/01465)*. Vi välkomnar ambitionen att stärka arbetet med energieffektivisering och minskad energianvändning i samhället. Energieffektivisering är en avgörande del av klimatomställningen och har stor betydelse även för hushållens ekonomi. Det är därför nödvändigt att politiken utformas med styrmedel som styr mot målen och att sociala konsekvenser analyseras och motverkas. Detta saknas i remitterad promemoria.

Vikten av effektiv energieffektiviseringspolitik

Energieffektivisering är en viktig del av klimatomställningen och har potential att bidra till lägre utsläpp, bättre resurshushållning och långsiktigt stabilare energikostnader, inte minst för hushållen. Promemorian innehåller ett antal förslag som stärker den övergripande styrningen av energieffektiviseringsarbetet, med fokus på planering, rapportering och administrativa förändringar. Vi ser positivt på att krav på energiledningssystem och kostnads-nyttoanalyser införs samt att ägare av fjärrvärme- och fjärrkylesystem ska planera för ökad effektivitet. Även förslagen om att uppmuntra användning av spillvärme och resurseffektiva lösningar kan få positiva effekter.

De föreslagna förändringarna utgör viktiga steg mot genomförandet av energieffektiviseringsdirektivet (EED), men de är inte tillräckliga för att Sverige ska få till den energieffektivisering som krävs. Det saknas styrmedel och ekonomiska incitament för att driva på investeringar och förändrade beteenden. Detta är särskilt viktigt i bostadssektorn, som använder mycket energi och påverkas kraftigt av höga energipriser. Här behöver politiken utvecklas för att inte slå fel.

Förändringen i miljöbalken, där ”fossilfria energikällor” föreslås ersätta begreppet ”förnybara energikällor”, är en anpassning som syftar till att inkludera fler fossilfria alternativ, så som kärnkraft. Förändringen kan dock inte bedömas leda till ökad energieffektivisering och känns därför inte relevant i sammanhanget.

Avsaknad av social konsekvensanalys

Promemorian innehåller inte någon samlad bedömning av hur förslagen kan påverka hushållens ekonomi. Det gäller såväl direkta effekter, exempelvis via energipriser, som indirekta genom investeringar i byggnader eller anläggningar.

Även om förslagen inte riktar sig direkt till bostadssektorn kan energieffektiviseringskrav och investeringar i energisystem påverka boendekostnaderna. Vi anser därför att det är av stor vikt att det fortsatta arbetet kompletteras med en social konsekvensanalys. En sådan bör, i linje med EEDs övergripande princip, belysa hur energieffektiviseringspolitiken påverkar hushåll med olika ekonomiska förutsättningar och hur risken för energifattigdom kan motverkas.

Sammanfattning

Hyresgästföreningen välkomnar arbetet med att genomföra EED och delar bedömningen att energieffektivisering är centralt för att nå klimatmålen. Samtidigt bedömer vi att de föreslagna åtgärderna inte är tillräckliga. Förslagen fokuserar i hög grad på planering och administration, men saknar styrmedel, incitament och åtgärder som driver på verkliga investeringar och beteendeförändringar. Ur ett hushållsperspektiv är det särskilt oroande att promemorian helt saknar en social konsekvensanalys och förslag som skyddar hushållen från eventuellt ökade kostnader. Att utelämna ekonomiska incitament och socialt ansvarstagande medför stora risker för hushållen och en missad chans till en klimatomställning som sker på ett socialt hållbart sätt.

Hyresgästföreningen

Marie Linder, förbundsordförande

Joachim Höggren, utredare